

Докато е живъ, предъ очитѣ му ще гори оня образъ... Бледото лице на мъртвия императоръ и кървавата рана на челото му. Тъй кротко усмихнато бѣ това лице. Така презрително спокойно... Каква ли бѣ последната мисль, застинала задъ това студено чело? Умраза? Прощка? Проклятие?

Кой, кой щѣше да заличи въ сърдцето му страшния споменъ, който можеше да прости голѣмия му грѣхъ? — Никой!..

Папата ли? Можеше ли волята на единъ смъртенъ да прощава грѣхове, които и Богъ не би простилъ? Кой други?

Понѣкога презъ него пролетяваше бѣгла мисль... Да се скрие въ Рилската обителъ. Да изчезне отъ очитѣ на людетѣ. Тамъ съ постъ, съ молитва, съ лишения да се помъчи да постигне изкуплението. Но щѣше ли това да върне живота на императора? Не, не! До последнитѣ си дни Калоянъ бѣ осѣденъ да носи въ душата си тежкото бремѣ на жестоко разкаяние и излишни съжаления. Нищо не можеше да изцѣри болката, която скрито го разяждаше...

И отъ день на день мъката му се изостряше, превръщаше се въ отчаяна жестокость, въ безумие... Той бѣ погубилъ за винаги душата си. За него нѣмаше прощка. И той се мъчеше да удави въ рѣки отъ кръвъ воплитѣ на съвѣстѣта си. Той бѣ убилъ единъ невиненъ. Най-благородния, най-честния човѣкъ... Е добре. Сега пъкъ щѣше да избие стотици, хиляди измѣнници и вѣроломци.

Нима можеше вече да стори по-голѣмъ грѣхъ? Всичко му бѣше все едно. Нека така го запомнятъ. Кървавъ и неумолимъ. Съ коравъ и жестокъ юмрукъ той щѣше да наложи волята си на всички. И въ грохота на страшна бранъ той щѣше да се помъчи да забрави мъката си...

Грамаденъ, сивъ облакъ покриваше цѣлото небе и тегише низко надъ земята. Високитѣ тополи край друма потръпваха клони въ безмѣрна печаль. Бѣ съвсемъ тихо и пусто.

Съ внезапно движение Калоянъ се загъна въ плаща-